

De lijdende dienaar van de HEER - gebroken

Bijbellezingen: Jesaja 53:5-8 en Matteüs 27:45-50

'Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid, als een ooi die stil is bij haar scheerders deed hij zijn mond niet open.'

Langs de weg die afdaalt van Jeruzalem naar Gaza reist een eenzame man. Hij is de minister van financiën van de koningin van Ethiopië. In zijn reiswagen leest hij op de terugweg een boekrol die hij voor veel geld in Jeruzalem heeft gekocht. Een grote, dikke boekrol ... volgeschreven met de profetieën van Jesaja.

Het zijn vreemde woorden die hij hardop leest: 'Als een schaap werd hij naar de slacht geleid; als een lam dat stil is bij zijn scheerder deed hij zijn mond niet open.'

'Begrijpt u ook wat u leest?'

Filippus - de diaken-evangelist uit Samaria - heeft inmiddels van Godswege de opdracht gekregen om zich bij de reiswagen te voegen. 'Kunt u me zeggen over wie de profeet het heeft? Over zichzelf of over een ander?'

De Ethiopiër nodigt Filippus uit om naast hem plaats te nemen in zijn reiswagen. En Filippus begint 'met hem te spreken over het evangelie van Jezus, waarbij hij deze schrifttekst als uitgangspunt nam.' (vgl. Handelingen 8:26-40)

*

'Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid, als een ooi die stil is bij haar scheerders deed hij zijn mond niet open.'

Israël, als een volk van schaap- en geitenherders, kende - ook in Babel- het jaarlijkse ritueel van het schaapscheren. Dan is het een drukte van belang. Honderden schapen, bergen met wol, vreugde overal. En de schapen zelf? Ach die maken zich niet zo druk. Stom zijn ze voor hun scheerders. Er is niet aan te ontkomen: de schaar gaat erin, of ze nu willen of niet.

Zo zal het zijn, zegt Jesaja, zegt Góð, met de Messias, met mijn dienaar. Hij zal zijn als een vrouwtjes schaap dat geschoren wordt. Zwiiggend zal hij zich laten grijpen. Sterker nog: hij zal zijn als een schaap dat naar de slacht wordt geleid.

Ook dat ritueel kennen ze in Babel. De kinderen en de ouderen. Elk jaar op Grote Verzoendag. Twee bokken worden uitgekozen. Eén wordt geslacht. Het bloed wordt gesprenkeld op de tweede bok. De hogepriester legt zijn handen op de kop van het tweede bok. Zo worden de zonden van heel het volk op dat dier gelegd. Iemand die daarvoor is aangewezen brengt deze zondebok naar de woestijn. 'Verbannen uit het land van de levenden.' Ter verzoening. (vgl. Leviticus 16:20-22a)

*

Op de kruisheuvel Golgota heerst angst. Rond het middaguur hebben donkere wolken zich samengetrokken. Er heerst duisternis over het hele land. Drie lange, beangstigende uren verlammen het leven van mens en dier in en om Jeruzalem.

Op de heuvel Golgota hangen drie misdadigers aan hun kruis. Jezus in het midden. Onschuldig ter dood veroordeeld. Koning van de Joden hebben ze op een 'titulus', een bordje met daarop de beschuldiging, boven zijn hoofd gespijkerd. Gebroken is Hij. Gebroken en verlaten.

Vanuit de duisternis horen we nog zijn schreeuw om hulp: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?'

Maar een antwoord, een ingrijpen vanuit de hemel blijft uit.

Iemand probeert Hem nog wat zure soldatenwijn gedrenkt in een spons op een stok te laten drinken.

Omstanders die niet weggevlucht zijn voor de angstwekkende duisternis drijven de spot met Jezus, lachen Hem uit: 'Laten we eens kijken of Elia Hem komt redden.'

Voor Jezus is het na drie beangstigende uren genoeg.

Het werk, waartoe God Hem geroepen had, is volbracht. Na een laatste schreeuw naar de hemel geeft de lijdende dienaar van de HEER de geest.

'Hij werd verbannen uit het land van de levenden, om de zonden van mijn volk werd Hij geslagen' profeteert Jesaja. Het is niet God en het is niet het lot dat Hem dit alles aandoet. Het is om óns, om ónze schuld te dragen. De lijdende dienaar van de HEER krijgt de klappen die wij verdienen. Hij draagt de straf die wij op onze hals hebben gehaald. Hoe is het mogelijk?